

Specijalni dodatak povodom Međunarodnog dana osoba sa invaliditetom

Bez predrasuda

Kako tokom epidemije radi kafić i radionica „Zvuci srca“ u Beogradu

Jedva čekamo da prođe korona da se grlimo i ljubimo

U srcu Vračara, jednom od lepših delova Beograda, nekako ušuškano i udaljeno od gradske vreve, smešteno je jedno posebno mesto, mesto gde rade ljudi sa velikim srcem. Možda je i to jedan od razloga zašto ovo mesto nosi baš naziv „Zvuci srca“. Čim zakoraćete u Čubursku 12, odmah ste zapljusnuti žamorom onim finim - nenametljivim, prijatnom muzikom i veselim smehom.

Reklo bi se atmosfera u „Zvuci srca“ nalik nekim sličnim mestima, ali ipak drugačija. Ovde nema cenovnika već gosti u posebnim kutijicama ostavljaju onoliko koliko žele.

Pre zaposlenja na ovom mestu mladi su prošli obuku profesionalnih šankera, konobara i ugostitelja.

Nasmejana i uvek raspoložena za razgovor konobarica Anđela u kafiću je od njegovog otvaranja. Kaže da u radionici „Zvuci srca“ šije i pravi deku-paž, ali ipak više voli da uslužuje ljude.

„Nedostaju mi ljudi i dosadno mi je kad ih nema. Ja sam konobarica baš zato što volim da radim sa ljudima. Gosti super reaguju na mene, ljubazni su kao i ja prema njima. Drago mi je kad gosti kažu da im je kod nas bilo lepo, a ponekad ništa ne kažu pa se malo rastužim, ali znam da nije do mene, nego su ljudi žurili pa nisu stigli ništa da mi kažu.“

Dok namešta masku, kaže da joj je na početku bilo teško da se navikne. Kako ističe jedva čeka da korona što pre prođe, jer je „dosadila i Bogu i narodu“.

„Jedva čekam da prođe korona da bismo mogli da se grlimo i ljubimo, a to sad ne sme da se radi jer moramo da se čuvamo. Zbog epidemije nemamo ni bend, a ja volim da pevam i đuskam i zato želim da se ovo što pre završi“, objašnjava nam Anđela i odlazi da primi novu porudžbinu.

Buka za šankom na kratko je nadjačala muziku. Nikola vešto barata šoljicom za ukrašavanje i objašnjava da voli da radi druge poslove, ali da ipak najviše voli da bude za šankom.

„Volim da pravim kafe, kapučina i espresa zbog crtanja srca uz pomoć barmenske posude za mleko. Nije mi bilo teško da bilo šta naučim. Gosti su zadovoljni i uglavnom im se sve dopadne. Dolazili su ovde glumci, pevači, sportisti, ali ja ne razdvajam goste. Kada ne radim dosadno mi je, ali nađem neku zanimaciju, gledam nešto na kompjuteru i telefonu“, priča Nikola.

Kako kaže, najviše mu nedostaje što u kafiću nema gostiju kao ranije i

želi da što pre stignu vakcine kako bi ova situacija što pre prošla.

„Bio bih srećan da se ovo završi kako treba i ja se trudim da budem kako treba. Nije mi teško da nosim masku i pridržavam se epidemioloških mera, držim dva metra distance, ne grlim druge i izbegavam rukovanja. Sve to mi mnogo nedostaje, ali dok poštujemo mere, biće sve u redu. Nadam se da će sledeće godine sve biti u redu jer bih voleo da opet idem na letovanje“, kaže Nikola.

Rad kao terapija

Ako se desi da nema posla u kafiću, u radionici ga sigurno ima. Dok na velikom stolu jedni seku tkaninu od koje će se sašiti ceger, drugi spremaju crteže i natpise koji će se na njima naći. Sve to uz nadgledanje vaspitača.

Jedna od njih, Katarina Malenčić, objašnjava da oni pokušavaju da ove mlade ljude što više uključe u socijalnu sredinu. Takođe, istovremeno se trude da ih što više usmeravaju jedne na druge.

„Oni maksimalno učestvuju u izradi proizvoda koje imamo u radionici i prodavnici, jedan od njih kroji, drugi šije, treći crta. On jedni druge uče novim stvarima i maksimalno uspevaju u tome. Na primer ako neko zna deku-paž, on će da nauči nekog drugog da to isto napravi. Naravno, uz naše nadgledanje. Zapravo, ovaj rad je njima terapija“, napominje Malenčić.

Tokom našeg razgovora velika nalepnica pada sa zida. Jedan od zaposlenih odmah ustaje kako bi je podigao i vratio na mesto.

Druga vaspitačica Jasmina Stanković objašnjava nam da je ovaj moment samostalni potez zapravo veliki napredak. On je sam shvatio šta treba da uradi, dok bi pre godinu dana to neko morao da mu kaže. Objasnila nam je i kako šira porodica posmatra razvoj ovih mladih osoba.

„Većina zaposlenih koji rade u kafiću, rade i u radionici. Neki od njih nisu u mogućnosti, pa rade samo jedan po-



sao, ali mi se trudimo da ih naučimo da rade što više poslova. Roditelji ovde ostavljaju svoju decu sa punim poverenjem, jer mi sa ovim mladima radimo još od najmlađeg uzrasta. Reakcija šireg kruga porodice je često veoma zanimljiva. Nekad dođu tetke, ujaci i često ostanu u šoku kada im rođak napravi kafu“, priča nam ova vaspitačica.

Pored šivaćih mašina, radionica je opremljena štampačem i mašinama za štampanje dizajna na majicama, cegerima, šoljama. Interesantno je da je dosta proizvoda ukrašeno crtežima i izjavama zaposlenih koje su ostali zapisivali pa odlučili da stave na proizvode.

Šale na cegeru

Tu je i mašina za pravljenje magneti i natpisa na hemijskim olovkama, a stolovi puni satova i poslužavnika ukrašenih deku-pažom.

Nakon što nam je pokazala čitav proces izrade natpisa i dizajna na jednoj šolji, Milena je proverila kada mašina završava i ocenila da ima vremena da razgovara.

„Volim deku-paž i radila sam poslužavnike, to mi je kolega objasnio. Kad

moje kolege izjave nešto zanimljivo, mi to stavimo na ceger. To često budu neke šale pa se njima smejemo. Volim da radim i u kafiću i u radionici, samo da radim, jer znate kako se kaže 'rad je stvorio čoveka, a nerad gospodina', a ja sam čovek koji voli da radi i voli da stvara“, objašnjava nam Milena.

Dušan voli da kelneriše, ali ne voli da pere sudove iako ga ostali zaposleni stalno opominju.

„Volim i da prevodim sa engleskog i držim časove mojim kolegama iz ovog jezika. Treba im malo vremena da nauče, ali ja nisam strog profesor“, navodi Dušan.

Svi proizvodi u radionici spremaju se za prodavnicu koja se nalazi u okviru ovog kafića. Tamo se prodaju majice, sitnice za kuću, šolje, ukrašeni satovi i kutijice, minduše, čak i gumice za kosu... Svako ko je poseti sigurno će naći nešto za sebe.

Svaka promena traži postepenu primenu

Kafić je otvorila humanitarna organizacija „Dečje srce“, grad Beograd je ustupio prostor, a Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja pomoglo je u njegovom opremanju.

Kako kaže Goran Rojević, predsednik ove organizacije, proces podrške grada i ministarstva je uvek dug jer je potrebno ispuniti određene procedure. Njihov slučaj je još teži, jer su oni prvi koji su pokrenuli ovakav proces pa je

bio izazov kako ga uklopiti u pravni sistem države, ali su to uspeali uz pomoć posvećenih ljudi iz gradske strukture.

Objašnjava i da nagle promene koje su donošene zbog epidemije jako teško padaju njihovim zaposlenima.

„Njima je problem da se prilagode restriktivnim merama koje moraju da se primene sada i odmah, za koje mi nemamo vremena da ih prilagodimo. Nagle promene kod naših zaposlenih dovode do nervoze i nemogućnosti da snađu u novoj situaciji. Zato je kod nas je svaka velika promena problematična jer traži postepenu primenu“, objašnjava Rojević.

U kafiću trenutno ima pet stalno zaposlenih radnika. Nacionalna služba za zapošljavanje preko svojih stimulansa isplaćuje im plate. Ostalih 15 mladih ljudi koji rade u lokalu tu su na obuci i pripremaju se za zaposlenje. Oni nisu u stalnom radnom odnosu, ali dobijaju novčanu nadoknadu od sredstava koja se ostave u kutijicama na stolovima.

Ipak, Rojević strahuje da kafić zbog drastično smanjenog broja gostiju neće uspeti da se održi.

„Naši mladi su zaposleni zahvaljujući stimulativnim merama Nacionalne službe za zapošljavanje. Onoga trenutka kad takve mere izostanu, verovatno će morati da izostane i naše funkcionisanje kao što je sad. Rešenje za to je da postanemo preduzeće za rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa mentalnim smetnjama, ali da bismo to postali moramo se registrovati kao društvo sa ograničenom odgovornošću, kao društvo koje će stvarati profit. Da bismo se registrovali ovako moramo da promenimo prostor jer smo ovaj u kom se nalazimo dobili kao neprofitna organizacija. Tako da se sve vreme vrtimo u krug.“

Rojević objašnjava da je problem i to što ih nadležni ne gledaju kao nešto specifičnije od drugih, već ih upoređuju sa drugim lokalima.

„Nemaju za nas neke specifične mere, već nam se čini da uvodeći bilo koju restriktivnu meru, oni to uvode univerzalno, a kod nas ne postoji ništa univerzalno, već zahteva prilagođavanje. Našim mladima su potrebni drugi ljudi koji će se sa njima družiti, prijatna atmosfera koja je stimulišuća za njih, kao i što više aktivnosti, jer se oni tako bolje osećaju, manje piju terapiju i sve funkcionišu kao da nemaju smetnje“, zaključuje Rojević.

Dragana Jovanović

Kreativnim radom u radionici, mladi sa blagim mentalnim smetnjama u razvoju nadomešćuju manjak gostiju i posla u lokalu. Ipak, navode da im gosti mnogo nedostaju

Osobe sa invaliditetom koje su oblikovale svet

Tihi heroji: Ljudi koji su brisali barijere i granice mogućeg

Ista pojedinaca koji su svojim doprinosom učinili planetu bogatijom i svakodnevnicu podnošljivom, a koje je život pokušao da ograniči, predugečka je. Svakako, nisu samo oni koji su stigli na stranice enciklopedija jedini. Ima ih mnogo. Susrećemo se sa njima na društvenim mrežama, u medijama, prodavnicama i na ulici. U najvećem broju slučajeva oni su tihi heroji.

Kada bismo zamislili jedan muzej u kom bi bila izložena dela umetnika koja su stvarala sa određenim poteškoćama, u toj postavci sigurno bi se našle i slike čuvene Frida Kalo. Meksička umetnica počela je da slika nakon saobraćajne nezgode koju je doživela sa 18 godina. Veći deo života provela je u invalidskim kolicima, što je ni na trenutak nije sprečilo da postane jedna od najznačajnijih slikarki 20. veka.

Odmah pored nje svoje mesto sigurno bi pronašao i Mikelandelo, koji je stvarao umetnička dela čak i kada je imao ograničenu funkciju i pokretljivost šaka i stopala. Nastavio je da koristi četkice sve do 89. godine.

Već u sledećoj prostoriji tu bi bila smeštena dela i Franciska Goje, čiji portreti su vanvremenski. Patio je od neuroloških problema koji su sa sobom, između ostalog, doneli i gubitak sluha, probleme sa vidom, pa čak i probleme pokretljivosti desne ruke. Njegove ranije slike bile su realnije, ali kako je bolest napredovala, njegova umetnost postajala je dramatičnija i maštovitija. Svakako, mogao bi da posluži kao primer da bolest ne mora da ograniči sposobnosti, već samo da ih transformiše.

Druga polovina 19. veka donela je Anrija Matisa, koji je nakon operacije kancera umetnička dela stvarao iz invalidskih kolicima. Niže dozvolio da mu bolest ubije duh, te je poslednjih 14 godina života nazvao svojim drugim životom. Ne smemo zaboraviti ni naše ljude koji svakodneвно daju značajan pečat umetničkom životu. Među njima bi se svakako mogao naći Gruja Staničkov, koga usporen razvoj govora i komunikacije nije sprečio da na pragu treće decenije iza sebe ima već dve samostalne izložbe. Njegovog kolegu, Vladimira Magdelinca, gubitak sluha u ranoj fazi života usmerio je na slikarstvo, gde je ostvario zavidne uspehe.

Ako bismo na trenutak pored muzeja zamislili pozorište ili bioskop, tu bismo pronašli izvrsne glumce i reditelje, predstave i filmove. Među glumcima tu bi bila jedna Sara Bernar, koja je osvajala pozornice i filmska platna širom Evrope i Amerike. Nakon povrede na sceni i usled komplikacija ostala je bez noge. Nekoliko meseci je koristila kolica, a onda je nastavila karijeru i to bez proteze. Iako se nije kretala na sceni, to je nije sprečavalo da doživljava ovacije publike. Rame uz rame sa njom mogla bi se naći i Neda Gligič, koja se nakon operacija od moždanog udara, koji je doživela sa samo 17 godina, pridružuje amaterskom pozorištu

„Branislav Nušić“ iz Šida. Do sada je osvojila brojne prestižne nagrade na festivalima širom Srbije i van, a veliki deo vremena posvećuje i humanitarnom radu.

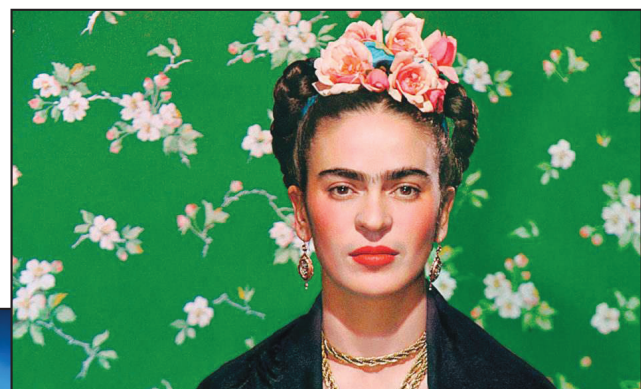
Režiju filma u takvom bioskopu potpisao bi Stiven Spielberg, trostruki dobitnik Oskara i jedan od najuspešnijih filmskih reditelja. U detinjstvu je bio maltretiran, kroz

školoavanje se jedva provlačio, da bi tek u 60. godini saznao da ima disleksiju. Verovatno bi glavnu ulogu igrao Kristofer Riv, glumac poznat po ulozi „Supermena“, koji je krajem prošlog veka pao sa konja i postao tetraplegičar, a ostatak života proveo u kolicima kao borac za prava osoba sa invaliditetom. Za sigurno je i da bi čuveni glumac koji je udahnuo život Hariju Potteru jednom od omiljenih čarobnjaka iz sveta knjiga, imao primedbe u oslabljenom sluhom, a nakon što ga je u potpunosti izgubio, nastavio je da diriguje, komponuje i svira.

Možda bi iz te sale dopirali

zvuci čuvenog italijanskog tenora, Andree Bočelija, koji puni dvorane širom sveta. Bočeli je rođen sa slabim vidom, koji potpuno gubi u 12. godini života nakon udara u glavu. Odmah nakon njega, na scenu bi možda nastupio i Rej Čarls, začetnik soul muzike, pevač, kompozitor, tekstopisac i sve što jedan muzičar jeste. I njega prati slična priča kao i Bočelija. U petoj godini je počeo da gubi vid, a već u sedmoj je bio potpuno slep.

Našao bi se tu sigurno i Stivi Vonder, koji je od rođenja slep, ali i još jedan u nizu primera borbenih i talentovanih individua. Ništa manje vredna, Jovana Lazić čekala bi svoj red pred publikom te za zamišljene koncertne dvorane. Na prelazu između druge i treće godine života dijagnostikovao joj je autizam. Međutim, od 2009. godine kada biva jedan od izvođača u okviru projekta „Vilinska pesma“, koji je izdao PGP RTS, pa sve do sada, nastupala je na brojnim festi-



valima, a bila je i deo prvog inkluzivnog mjuzikla „Carobno putovanje“, brišući sve prepreke i granice koje joj je život postavio.

Iza koncertne dvorane bila bi i biblioteka, a u njoj dela jednog Vuka Karadžića, svako napisano na pismu koje nam je ostavio. Odmah do Vuka, našla bi se dela Horhea Luisa Borhesa, koji je osleo usled genetskog poremećaja u 55. godini života. Nikada nije naučio Brajevu azbuku, tako da ostatak života nije mogao da čita. Ipak, nastavio je da piše. Borhes je putovao sa slepim inspiriši, često komentarišući ironiju gubitka vida u momentu kada je direktor Nacionalne biblioteke.

Ako ste gledali film „Ronilačko zvono i leptir“, već znate Boubijevu neverovatnu priču. Žan Dominik Baubi je bio urednik francuskog ELLE-a, istaknuti novinar i suprug i otac dvoje dece kada je, u 43. godini života, doživeo masovni moždani udar. Probudio se 20 dana kasnije potpuno nem. Mogao je samo da trepće levim kapkom. Iako uma potpuno netaknutog, većina tela mu je bila paralizovana. Uprkos svom lošem stanju, Baubi je napisao memoare „Ronilačko zvono i leptir“ trepćući kad god bi osoba koja polako izgovara abecedu stigla do slova koje je tražio. Knjiga je objavljena 1997. godine, a Baubi je tragično umro samo tri dana nakon toga, mada ne pre nego što nam je pružio trajni portret izdržljivosti.

Nina Čolić

Kako dolazi do gubitka sluha

Naše uši nas povezuju sa svetom i omogućavaju nam aktivno učestvovanje u životu. Sluh je naše najvažnije čulo i već u 4. mesecu trudnoće nerođeno dete može raspoznavati zvuke. Naglupost se pre ili kasnije može odraziti na psihičko stanje. Zato je važno slušnu sposobnost što duže održati dobrom. Prema podacima Svetske zdravstvene organizacije jedna od pet osoba pati od gubitka sluha. Pacijenti u proseku čekaju sedam godina od dijagnoze do zakaživanja kod akustičara. Buka je, nakon starenja, drugi najčešći razlog gubitka sluha.

Razlikujemo gubitak sluha uzrokovan poremećajem u prenosu zvuka i gubitak sluha koji se bazira na poremećaju u detektovanju zvuka. Poremećaj u prenosu zvuka obično je uzrokovan mehaničkim, na primer ušnim voskom. Najčešći oblik nagluposti je staračka naglupost, kao i naglupost uzrokovana bukom.

Nakon 40. godine života slušna sposobnost počinje polako da opada. Kako bi se delovalo protiv gubitka sluha koji polako nastupa, važno je obratiti se na vreme otorinolaringologu od poverenja. Naime, u zavisnosti od uzroka poteškoće, sluh se može zaštititi različitim terapijama ili se sprečiti njegov gubitak - kako bi se i u budućem moglo slušati i učestvovati u razgovoru. U slučaju dijagnostifikovanog gubitka sluha važno je da se na vreme odlučite za nabavku slušnog aparata.

Sluh je stvar poverenja i nešto vrlo lično zbog čega je kod donošenja odluka u vezi sa slušnim aparatom vrlo važno stručno i detaljno savetovanje.



Besplatno testiranje sluha

Neuroth, jedna od vodećih evropskih kompanija za slušnu akustiku, 10. decembra u Beogradu u Makenzijevoj 53 otvara savremeni Centar za slušne aparate, savetovanje i testiranje sluha. U ovom centru građani će moći besplatno da testiraju svoj sluh i da testiraju sve modele slušnih aparata. Radno vreme centra je radnim danom od osam do 18 časova i subotom od osam do 13 časova.

Prevoz osoba sa invaliditetom

- Izadi za 15 minuta, čovek stize.

- Ok, izlazim, hvala. Otpirliko ovako izgleda razgovor sa dispečerom službe GSP Beograd za prevoz osoba sa invaliditetom. Budući da kao osoba koja boluje od cerebralne paralize imam pravo na ovaj vid prevoza pre nekoliko godina sam preko Udruženja za cerebralnu i dečju paralizu Beograda imao pravo da podnesem zahtev koji mi je brzo i odobren. Od tada do danas svakog jutra me redovno voze na posao.

Mnogim ljudima je ovaj prevoz jedini izlaz. Nije mali broj onih koji zahvaljujući ovoj službi stižu do lekara, odlaze na terapije, idu u školu, na fakultet ili posao. Mnogi zbog svog invaliditeta teško mogu da koriste klasičan gradski prevoz ili ne mogu uopšte, posebno one osobe koje su slepe, teško pokretne ili u kolicima.

Na početku sam bio skeptičan, suzdržan, rezervisan budući da sam navikao da u ovoj zemlji ništa ne funkcioniše ili ako funkcioniše - teško. Realnost me je srećom brzo demantovala. Služba GSP za prevoz osoba sa invaliditetom radi odlično. Upoznao sam tridesetak vozača, mnoge putnike (korisnike) i dvojicu sjajnih dispečera (doduše samo telefonski). Namerno izostavljam imena vozača i dispečera da ne bih nikog uvredio ili zaboravio da spomenem, a svi oni zaslužuju



makar ovako javno izrečenu zahvalnost. Profesionalni su, stručni su, a iznad svega su dobri ljudi koji poštuju svoje korisnike. Umeju ponekad da se našale, da imam sve što mi treba. Imao sam sve i nije mi ništa trebalo, ali sama činjenica da su me se setili, iako im to ne ulazi u opis posla, divan je primer brige za druge. Primera njihove brige za korisnike je mnogo. Ne smem da ih navodim jer ih nisam pitao za dozvolu da to uradim. Zanimljivo je i to da je Beograd jedan od retkih gradova u Evropi koji je sistemski, koliko je to uopšte moguće rešio problem prevoza osoba sa invaliditetom. S obzirom da ipak ne živimo u Švajcarskoj, treba reći da nas prevozi dvadesetak kombija koji se često

kvare, pa bi bilo dobro da oni koji ih nabavljaju nabave još neki. Česta je situacija da kad vozači pokušavaju putnicima da pomognu da izadu iz vozila ili spuštaju rampu za osobe u kolicima, ostali učesnici u saobraćaju sviraju i trube kao plem i jasno označena, ali to je već neka druga priča o društvu u kojem živimo.

Na sajtu GSP o ovoj službi piše samo da je „prevoz osoba sa invaliditetom javna delatnost posebnog prevoza putnika u Beogradu koji se obavlja kombi vozilima po principu 'od vrata do vrata'. Korisnici ovog prevoza su osobe obbolele od distrofije, dečije i cerebralne paralize, multiple skleroze, paraplegije i slepe osobe“.

Preciznijih podataka nema, a od traganja za njima sam odustao budući da to kao i sa svim javnim institucijama morate da razmnete mnogo mejlova i da zvanično upućujete zahteve njihovoj službi za medijski nastup, da objašnjavate šta i zašto nešto želite da uradite, ljudi koji tamo rade su veoma ljubazni, ali vas upućuju, što je očekivano i donekle razumljivo, na proceduru. Zato sam se ovde ograničio isključivo na lične utiske i zapažanja zato što mislim da je postojanje ovakve službe važno i mnogim osobama sa invaliditetom olakšava ionako tešku svakodnevicu.

Vladimir Matković

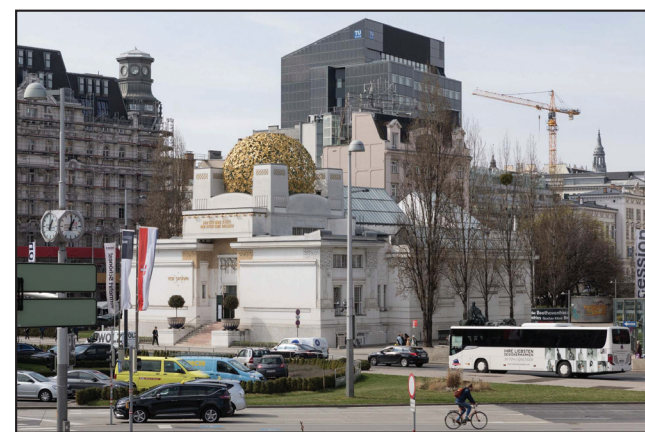
ISKUSTVA U SVETU: BEČ

Monitoring služba

Monitoring služba je 2019. godine sprovedla ispitivanje o tome koliko su bolnice prilagodene osobama sa invaliditetom. Ispitano je stanje u tri bečke bolnice koje su smeštene u starim zgradama. Liftovi, rampe, toaleti i kupatila, taktilni sistemi za slepe i informacione table su uglavnom pozitivno ocenjeni, iako ima prostora za poboljšanje. Međutim pojedine zgrade u jednom bolničkom kompleksu su spomenici pod zaštitom države. U tim zgradama život bez barijera još nije tema. Jedan od članova Monitoring službe koji je bio uključen u ispitivanje je naglasio da u novogradnji automatski treba imati u vidu planiranje i gradnju bez barijera.

Međutim razumevanje pojma „barijere“ ne odnosi se samo na prepreke u građevinskom smislu kao što su stepenice ili uski toaleti koji nisu prilagođeni invalidskim kolicima. Postoje i druge dimenzije kao što su jezičke, socijalne ili ekonomske barijere. Predrasude i stereotipi predstavljaju socijalne barijere, a suviše komplikovan jezik sagovornika takođe može postati barijera. Kako se odvija prijem u bolnici? Kako se snalaze osobe sa invaliditetom? Kako izgleda otpust iz bolnice? Kakva je komunikacija sa zaposlenima u bolnici? Ispitivanje je pokazalo da je jezik medicinskog osoblja često komplikovan i nerazumljiv osobama sa invaliditetom. Prijavlivanje u bolnici i prozivanje pacijenata nije organizovano bez barijera, dok osobe sa psihosocijalnim invaliditetom vrlo često nisu shvaćene ozbiljno. Neophodno je sprovesti mere koje će uticati na podizanje svesti i senzibiliteta.

Monitoring služba grada Beča nadzire primenu, podsticanje i zaštitu ljudskih prava osoba sa invaliditetom. Ona deluje nezavisno i samostalno, a njen rad se zasniva na Konvenciji o pravima osoba sa invaliditetom Ujedinjenih nacija, prenosi Kancelarija Grada Beča u Beogradu. Članove čine četiri predstavnika iz organizacija osoba sa invaliditetom, jedan predstavnik nevladinih organizacija iz



oblasti ljudskih prava i jedan predstavnik iz naučnih krugova. Oni biraju predsedavajućeg između sebe sa dvotrećinskom većinom. Bečka pokrajinska vlada postavlja članove Monitoring službe na period od pet godina.

Monitoring služba vodi računa o primeni Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom. Ona informiše građane o ovoj temi, sastavlja preporuke i izveštaje, održava kontakt sa organizacijama koje rade sa osobama sa invaliditetom i prati zakone koji se tiču osoba sa invaliditetom. Jedna od centralnih stavki Konven-

cije jeste pravo na život bez barijera, što se odnosi i na bolnice.

Pored Monitoring službe postoji i Monitoring odbor, nezavisni organ koji kontrolise primenu Konvencije Ujedinjenih nacija na saveznom nivou. „Bez barijera nije čeklista, već stav. Tek kada počnemo da razmišljamo 'bez barijera', moći ćemo stvarno da prevaziđemo prepreke u svim dimenzijama. Počinjemo sa time da svugde uključimo osobe sa invaliditetom, da im postavljamo pitanja i da oni budu deo procesa odlučivanja“, izjavila je Kristine Steger, predsedavajuća Monitoring odbora.

Osobe sa invaliditetom učestvuju u donošenju odluka

Fond „Socijalni Beč“ brine o starim licima, pomoći osobama sa invaliditetom i beskućnicima, takođe bavi se i savetovanjima o dugovima i primarnom zaštitom za izbeglice. Ove godine će se prvi put formirati Savet klijenata fonda, a ukupno 9.000 klijenata odseka za pomoć osobama sa invaliditetom su glasali od 19. oktobra do 26. novembra za svoje predstavnike u savetu. Kao demokratski izabrano telo savet će imati zadatak da zastupa interese osoba sa invaliditetom koji su klijenti fonda, saopštile je Kancelarija Grada Beča u Beogradu.

„U fondu 'Socijalni Beč' je učestvovanje u donošenju odluka izuzetno važno. Želimo da naši klijenti budu u centru procesa. Sa savetom klijenata smo dali veliki doprinos demokratskom delovanju“, izjavila je direktorka fonda Anita Bauer.

U septembru 2020. godine je organizovano okupljanje povodom izbora gde se 35 kandidata

predstavilo biračima i vodile su se panel diskusije na različite značajne teme. Zbog aktuelne epidemiološke situacije događaj je održan bez publike i prenosio se uživo. Savet će činiti sedam predstavnika i sedam zamenika. Članovi su izabrani na period od pet godina, a rezultati izbora će biti objavljeni na internet strani saveta sredinom decembra.

Temelji saveta čini Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom Ujedinjenih nacija koja je usvojena 13. decembra 2006. godine. U članu 29 se traži „učestvovanje u političkom i javnom životu“ osoba sa invaliditetom.

Projekat je od samog početka imao veliku podršku osoba sa invaliditetom. Tim koji je radio na razvoju i predstavljanju projekta saradivao je sa krovnom organizacijom Bečkih socijalnih institucija, Interesnom grupom osoba sa invaliditetom i sa grupom od osam osoba sa invaliditetom koja je sve vreme bila uključena u proces.

SVE U VEZI S OSIGURANJEM

ONLINE

- Onlajn i telefonska prijava štete**
- Informacije o statusu štete**
- Samostalno fotografisanje oštećenog vozila pomoću veb aplikacije**
- Ugovaranje i obnova osiguranja onlajn, telefonom ili imejlom**
- Portal za klijente na www.generali.rs i Generali Srbija aplikaciji (mogućnost plaćanja premije osiguranja na rate)**
- Klijentima zdravstvenog osiguranja na raspolaganju su i Medic Call center (011 222 0 575) i zakazivanje pregleda putem Generali aplikacije**

Detaljne informacije na www.generali.rs

Pozovite Kontakt centar: 0800 222 555 (besplatan poziv), 011 222 0 555
Usluge i saveti Generali Osiguranja Srbija su vam na raspolaganju 24/7

Pratite nas

[#imašdobrazlog](#)

Prva Family friendly finansijska institucija u Srbiji

18

година

са Вама

Пост-експрес

Курирски сервис
Поште Србије



 ПОШТА

